

แนวคิดการรณรงค์ตรวจเอชไอวี ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕

“HIV ตรวจเร็ว รู้ก่อน ก้าวต่อไป”

ร่วมรณรงค์สร้างความตระหนักตลอดเดือนกรกฎาคม

กระทรวงสาธารณสุข ร่วมกับองค์กรภาคีเครือข่าย ทั้งภาครัฐและภาคประชาสังคม กำหนดให้วันที่ ๑ กรกฎาคม ของทุกปี เป็นวันรณรงค์ตรวจเอชไอวี (Voluntary Counseling and Testing Day: VCT Day) และร่วมกันจัดกิจกรรมรณรงค์ เพื่อส่งเสริมให้ผู้ที่มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีและประชาชนทั่วไปได้รับการตรวจและทราบสถานะการติดเชื้อของตนเองโดยเร็ว

ประเทศไทยมีเจตนารมณ์อย่างมุ่งมั่นที่จะยุติปัญหาเอดส์ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ โดยมีเป้าหมายหลัก ๓ ประการ คือ ๑. ลดจำนวนผู้ติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่ ไม่เกิน ๑,๐๐๐ ราย/ปี ๒. ลดการเสียชีวิต ในผู้ป่วยเอดส์ ไม่เกิน ๔,๐๐๐ ราย/ปี และ ๓. ลดการเลือกปฏิบัติอันเกี่ยวเนื่องจากเอชไอวีและเพศสภาวะ ลงจากเดิมร้อยละ ๙๐ และมีเป้าหมายการดำเนินงานด้านการรักษา ๙๕-๙๕-๙๕ ดังนี้ ร้อยละ ๙๕ ของผู้ติดเชื้อเอชไอวีรู้สถานะการติดเชื้อของตนเอง ร้อยละ ๙๕ ของผู้ที่รู้สถานะการติดเชื้อของตนเองได้รับการรักษาด้วยยาต้านไวรัส และร้อยละ ๙๕ ของผู้ที่รับการรักษาด้วยยาต้านไวรัสสามารถกดปริมาณไวรัสได้สำเร็จ

จากการคาดประมาณสถานการณ์เอชไอวีในประเทศไทย ณ สิ้นปี ๒๕๖๔ พบว่า มีผู้ติดเชื้อเอชไอวี จำนวน ๕๒๐,๓๔๕ คน (ข้อมูลจาก Thailand Spectrum-AEM, ปรับปรุง ๒๒ เม.ย.๖๕) และมีผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่รู้สถานะการติดเชื้อของตนเอง จำนวน ๔๙๑,๐๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๔ (ข้อมูลจากระบบสารสนเทศการให้บริการผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวี/ผู้ป่วยเอดส์ แห่งชาติ เดือนมีนาคม ๒๕๖๕) ซึ่งยังมีผู้ติดเชื้อบางส่วนที่ยังไม่ทราบสถานะการติดเชื้อของตนเอง เนื่องจากผู้ติดเชื้อเอชไอวีในระยะแรก ส่วนใหญ่ไม่ปรากฏอาการ จะทราบได้ก็ต่อเมื่อได้ตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวีเท่านั้น ดังนั้น จึงควรส่งเสริมให้ประชาชนเข้ารับบริการตรวจคัดกรองเพื่อทราบสถานะการติดเชื้อของตนเอง และเข้าสู่ระบบการรักษาโดยเร็ว ซึ่งจะช่วยให้คุณภาพชีวิตของผู้ติดเชื้อเอชไอวีดีขึ้น และลดการเสียชีวิตในผู้ติดเชื้อเอชไอวีได้

ในปี ๒๕๖๕ นี้ จึงมีการรณรงค์และประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชน ตระหนักถึงการรู้สถานะการติดเชื้อของตนเองและเข้ารับบริการตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวี ซึ่งมีประเด็นสื่อสาร ดังนี้ “HIV ตรวจเร็ว รู้ก่อน ก้าวต่อไป”

ตรวจเร็ว รู้ก่อน: สำหรับคนไทยทุกคนที่มีบัตรประจำตัวประชาชน ทุกสิทธิ์การรักษา สามารถตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวีได้ฟรี ปีละ ๒ ครั้ง ในทุกโรงพยาบาลที่ให้บริการภายใต้หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งสามารถตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวีและรู้ผลภายในวันเดียว นอกจากนี้ยังมีอีกทางเลือกหนึ่ง คือ การตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวีด้วยตนเอง (HIV self-test) โดยในปัจจุบันมี ๒ ชนิด คือ ชุดตรวจจากการเจาะเลือดที่ปลายนิ้วมือ รู้ผลภายใน ๑ นาที และชุดตรวจโดยใช้สารน้ำในช่องปาก รู้ผลภายใน ๒๐ นาที การตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวีด้วยตนเองมีข้อดี คือ สะดวก มีความเป็นส่วนตัว สามารถตรวจและทราบผลได้ด้วยตนเอง เหมาะกับผู้ที่ต้องการรู้ว่าตนเองติดเชื้อหรือไม่แต่ไม่สะดวกเดินทางไปโรงพยาบาล โดยสามารถหาซื้อชุดตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวีด้วยตนเองได้ที่ร้านขายยาทั่วไป แต่ในปัจจุบันอาจยังมีการจำหน่ายไม่ครอบคลุมทั่วประเทศ ทั้งนี้หากผลการตรวจคัดกรองเบื้องต้นด้วยตนเองเป็นบวก ควรตรวจยืนยันผลที่โรงพยาบาล

เพื่อเข้าสู่กระบวนการรักษา แต่หากผลตรวจยืนยันเป็นลบ จะได้รับคำปรึกษาเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่น ๆ เช่น การป้องกันการถ่ายทอดเชื้อแก่คู่อ และการชวนคู่มารตรวจ เป็นต้น

ก้าวต่อไป ด้วยยาต้านไวรัส: หากพบว่าติดเชื้อเอชไอวี ควรเข้าสู่กระบวนการรักษาด้วยยาต้านไวรัสโดยเร็ว (Same day ART) เพื่อให้สามารถกดปริมาณไวรัสในกระแสเลือดได้สำเร็จ ทำให้ลดโอกาสเสี่ยงต่อการเป็นโรคติดเชื้อฉวยโอกาส เช่น เยื่อหุ้มสมองอักเสบจากเชื้อรา วัณโรคในปอดหรือต่อมน้ำเหลือง ปอดอักเสบ ทุ่งสวัด ตาบอดจากไวรัสชั้นจอตา และโรคมะเร็งบางชนิด เป็นต้น นอกจากนี้ การคงอยู่ในระบบการรักษา โดยการกินยาอย่างต่อเนื่อง ตรงเวลา และสม่ำเสมอ จะทำให้ปริมาณเชื้อไวรัสในกระแสเลือดต่ำมากจนตรวจไม่พบเชื้อ จะไม่ถ่ายทอดเชื้อให้ผู้อื่น ส่งผลต่อการลดการติดเชื้อรายใหม่ ลดการเสียชีวิต และผู้ติดเชื้อเอชไอวีก็สามารถใช้ชีวิตในสังคมได้ตามปกติ

เนื่องในวันรณรงค์ตรวจเอชไอวี ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕ นี้ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ขอเชิญชวนหน่วยงาน และภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ตลอดจนสื่อมวลชน ร่วมกันรณรงค์ตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวี ภายใต้แนวคิด “HIV ตรวจเร็ว รู้ก่อน ก้าวต่อไป” เพื่อให้ประชาชนทุกคนเข้าใจและเห็นความสำคัญของการรู้สถานะการติดเชื้อของตนเองโดยเร็ว ได้รับคำปรึกษา และได้รับความรู้เรื่องการป้องกันตัวเอง คู่ และครอบครัว ที่ถูกต้อง เพื่อให้มีโอกาสในการป้องกันและเริ่มรักษาด้วยยาต้านไวรัสอย่างต่อเนื่องจนสามารถกดปริมาณไวรัสได้สำเร็จ จนไม่ถ่ายทอดเชื้อให้กับคู่ ผู้ติดเชื้อจะอยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวีได้อย่างปลอดภัย ลดความเสี่ยงในการเกิดโรคแทรกซ้อน และสามารถใช้ชีวิตตามปกติได้อย่างยืนยาว

กรมควบคุมโรค โดยกองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ได้จัดทำข้อมูลและสื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในรูปแบบ Infographic, VDO Clip และ Banner สนับสนุนแก่ภาคีเครือข่ายทั่วประเทศ ดังนี้

ดาวน์โหลดสื่อต้นแบบได้ที่เว็บไซต์กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

<https://ddc.moph.go.th/das>

ค้นหาสถานบริการปรึกษาและตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวี ได้ที่

<http://buddystation.ddc.moph.go.th>

